Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsregionråd
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

2020-12-03 RS 2020-0760

Svar på interpellation 2020:33 av Jonas Lindberg (V) om att ökad belastning på akutmottagningarna orsakar 25 dödsfall per år

Frågor till ansvarigt regionråd:

- Vilka slutsatser drar du politiskt av det som framkommer i studien kring dödlighet kopplat till belastning på akutmottagningarna i Region Stockholm?
- Anser du att det har blivit bättre situation avseende väntetider och vårdplatstillgång efter 2016?
- Hur avser du vända trenden med att Region Stockholm är näst sämst i Sverige avseende andel sjuksköterskor per 100 000 invånare?
- Anser du att nuvarande sjukhusavtal och ersättningssystem till sjukhusen ger goda förutsättningar att skapa en lägre beläggningsgrad på sjukhusen och kortare väntetider på akutmottagningarna?
- Vilka övriga åtgärder avser du vidta för att höja Region Stockholms tillgång till slutenvårdsplatser till åtminstone den nivå resten av landet har?
- Hur ser du ledarskapets förutsättningar ute i vården att tydligt och klart kunna eskalera när patientsäkerheten är hotad? Delar du bilden som framkommer från medarbetare om att det råder tystnadskultur? Och hur gör vi något åt den i så fall?

Som svar vill jag anföra följande:

Hälso- och sjukvården i Region Stockholm ska präglas av god kvalitet, hög tillgänglighet och inte minst hög patientsäkerhet. För att vi ska kunna behålla och utveckla en hög patientsäkerhet är det nödvändigt med såväl interna som externa granskningar av hälso- och sjukvårdens verksamheter. Rapporter från IVO och studier likt den som kom i höstas från forskare på Karolinska instiutet är därför viktiga för att vi ska kunna utveckla vården och göra den än mer patientsäker.

Den rapport som IVO kom med 2018 har noggrant följts upp och sjukhusen har arbetat och arbetar med de sjukhusspecifika åtgärder som finns med i rapporten. Vissa åtgärder är genomförda och andra arbetas kontinuerligt med. För att stärka patientsäkerhetsarbetet ytterligare beslutade vårdens kunskapsstyrningsnämnd i februari om en ny handlingsplan för patientsäkerhet. Handlingsplanen innehåller ett antal aktiviteter som ska bidra till att stärka och stödja det regionala patientsäkerhetsarbetet, både på en mer övergripande nivå och hos de enskilda vårdgivarna.

För att förbättra situationen på akutmottagningarna har det gjorts satsningar på såväl närakuter som intensivakuterna. Införandet av nya närakuter har bidragit till att minska trycket på

akutmottagningarna. Antalet besök på akutmottagningarna har minskat med drygt 75 000 besök per år mellan 2017-2019 men andelen som läggs in på sjukhus efter besök på akutmottagning har ökat, vilket visar att de patienter som söker till akuten tas om hand på rätt vårdnivå i högre utsträckning än tidigare. Under tiden 2017-2019 har antalet besök på närakuter ökat med 110 000 besök per år. Södersjukhuset som under flera år haft sämst tillgänglighet i regionen har under 2020 öppnat en ny akutmottagning som är betydligt större och mer verksamhetsanpassad än den gamla. Öppnandet av fler geriatriska mottagningar har också stärkt vårdflödet för de allra sjukaste äldre och närakuterna har möjlighet till direktinläggning av patienter på geriatrisk klinik. Utbyggnaden av primärvården och den öppna specialistvården bidrar även till ett minskat tryck på akutsjukhusen. De allra sjukaste finns inte längre i lika hög utsträckning på akutsjukhusen utan är i högre utsträckning utspridda i sjukvårdssystemet.

I takt med att vården flyttar ut från akutsjukhusen behöver läkarna också flytta med, i Stockholm finns fler läkare per 100 000 invånare jämfört med riket i stort. Sjukhusen i Region Stockholm behöver dock fler sjuksköterskor och sjukhusen arbetar aktivt med att attrahera, behålla och rekrytera. Verksamheterna arbetar med lönesättningen för att kunna premiera sjuksköterskor och barnmorskor som är kvar i yrket över tid. Satsningar har även gjorts där full lön betalats ut under studietiden för sjuksköterskor som utbildar sig till specialistsjuksköterska. Regionen samverkar med lärosäten för att skapa fler utbildningsplatser på efterfrågade utbildningar inom sjuksköterskespecialiteter. Såväl sökande till sjuksköterskeutbildningen som sökanden till utannonserade tjänster har i år ökat. Antalet sökande per tjänst har nästan dubblerats på ungefär ett år.

De nya sjukhusavtalen 2020-2023 ska bidra till att förbättra tillgängligheten på akutmottagningarna där en större andel är produktions- och målrelaterad ersättning än tidigare. Detta för att öka incitament en kvalitativ, tillgänglig och effektiv vård till patienterna. Den målrelaterade ersättningen utgår bland annat för kvalitetsmått som väntetider på akutmottagningarna för att stimulera till förbättrad tillgänglighet. Avtalen ska följas upp löpande och dialog föras mellan HSF och sjukhusen för att utveckla arbetet.

Region Stockholm arbetar kontinuerligt med insatser för att stärka ledarskapet och skapa förutsättningar för chefer och ledare att kunna verka i sina roller. Uppförandekod, medarbetarpolicy och andra styrande dokument anger både hur Region Stockholm ska agera som arbetsgivare och även vad som förväntas av alla medarbetare och chefer. För att kunna arbeta med förbättringar finns avvikelsehantering och även en visselblåsningsfunktion. I visselblåsarfunktionen kan medarbetare anonymt anmäla allvarligare oegentligheter som tas emot av en utredningsgrupp. Det är viktigt att alla medarbetares meddelarfrihet och möjlighet att uppmärksamma brister i verksamheten värnas. Och jag vill betona att det är angeläget att avvikelser rapporteras.

Vi kommer fortsätta bygga ut hälso- och sjukvården i Stockholm med fokus på god, nära och patientsäker vård. Fler vårdplatser har under senare tid öppnat inom såväl sjukhusvård och inom geriatriken. Det är viktiga tillskott och den utvecklingen behöver fortsätta. Utbyggnaden av avancerad sjukvård i hemmet kommer fortsätta och vi kommer fortsätta satsa på primärvården som navet i hälso- och sjukvården. Vi ska också dra lärdomar av pandemin där hälso- och sjukvården, och inte minst akutsjukhusen, ställt om på ett utomordentligt vis för att möta patienternas behov.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Anna Starbrink